

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING
NEWSPAPER

NO. 232

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, NOVEMBER 26, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

JERIČEV PROCES. — Zadnji sem poročal, da je bil v Mariboru proces proti večjemu številu Prekmurcev, med njimi proti generalnemu vikarju Ivanu Jeriču, dekanu v Turnišču. Obsojenih je bilo tri najst obtožencev. Na smrt je bil obsojen Bedo Lovrenc, drugi pa so dobili od šest mesecev do 20 let. Dekan Jerič je obsojen na štiri leta ječe.

DRUGI PROCES V MARIBORU. — Skoro istočasno je bil v Mariboru še drugi proces pred okrožnim sodiščem, kjer se je zagovarjalo 18 obtožencev iz Prekmurja. Obtoženi so bili, da so bili "organizatorji velenja" v vojnem procesu organizacije. Vseh 18 obtožencev je seveda obsojenih na dobo od 20 mesecev do 20 let.

PREKMURCI DAJEJO SODIŠČU MNOGO DELA. — Z navedenimi obravnavami pa še ni izčrpano število obsojenih. Tako je bil v posebnem procesu obsojen prekmurški kaplan Gerkeš na osem let ječe. Bil je

baje tudi on v zvezi teroristično organizacijo, ki je delovala ob severni meji Slovenije. Poleg njega je bil obsojen na tri leta šentiljski zdravnik dr. Sešek, ker je "brezvestno zlorabljal svoj zdravniški poklic ter dajal podporo sovražnikom ljudstva." (Tako se namreč bere v komunističnih listih, katerim nihče ne sme ugovarjati.) Dr. Sešek je bil sivočasno poslanec Slovenske ljudske stranke za konjiški okraj v belgrijskem parlamentu. Poleg imenovanih dveh je bilo v istem procesu obsojenih še osem drugih ljudi iz obmejnih delov Štajerske na ječo od 3-16 let.

IN ŠE NI KONCA. — Še pri drugi obravnavi je bilo spet obsojenih osem ljudi. Trije so obdolženi, da so imeli opraviti z nelegalno radijsko postajo, pet pa jih je baje sodelovalo z zločinskimi organizacijami.

KAJ JE VZROK TEH PROCESOV in teh hudih obsodb. Najprej je jasno, da se zado-

(Daje na 2. strani)

Lewis se ni opral pred sodnikom, zato mora v sredo pred poroto

Odvetniki unije so hoteli daljši rok za zagovor, toda sodnik jim je prošnjo odbil, ker je zadeva nujna vzpričo premogovne krize.

Washington. — Federalni sodnik Alan Goldsborough je včeraj razsodil, da je "vzel John L. Lewis s svojimi premogarji postavbo sam v roke," zato je ukazal porotno obravnavo v sredo. John Lewis bo tožen, ker ni upošteval sodne prepovedi, da prestavi stavko za 8 dni. Obravnava se bo vlekla morda več kot en teden.

Welly Hopkins, odvetnik za Lewisa in unijo je apeliral na sodnika, naj bi sodno obravnavo prestavil, češ, da odvetniki unije niso dovolj pripravljeni. Sodnik je apel zavrnil, češ, da interes javnosti zahteva kolikor mogoče naglo poravnavo v očigled tega, da premogovna industrija počiva že 5 dni.

Sodnik je mimogrede pripomnil, da upa, da delavske unije ne bodo storile nekaj, kar bi vplivalo na kongres za sprejem protidelavskih postav. To je rekel sodnik, je omenil izven svoje sodnijske oblasti.

Sodnik Goldsborough je znan, da je bil vedno naklonjen delavstvu in je še lanskega januarja razsodil v prid Lewisu v zelo važni zadevi.

Zaslišanje pred sodnikom je trajalo včeraj 40 minut. Lewis je molče sedel in pustil svojim odvetnikom besedo.

Ko je Lewisov zagovornik Hopkins zahteval, da se obravnava preloži na daljši rok kot do srede, je vstal vladni zagovornik, pomožni zvezni pravdnik John Sonnett, ki je izjavil, da vlada protestira proti vsaki zavlačitvi. Sodnik je nato iznova ukazal, da naj bosta obe strani v sredo navzoči pri obravnavi.

Sodnik je ukazal Lewisu včeraj na zagovor, ker je enostavno

protidelavske postavbe bo kongres sprejel. Zato pa nekateri delavski voditelji predlagajo previdnost in zmernost.

V premogarski stavki se bo moral eden podati: Truman ali pa Lewis. To bo pa odvisno od tega, če bo prej zmanjkalo premoga v deželi, ali bo prej zmanjkalo kruha premogarjem. Tako sodijo opazovalci v Washingtonu.

Cena starim hišam že pada, trdijo poročila

Iz vseh krajev dežele poročajo, da je začela cena starim hišam že padati. V Filadelfiji, na primer, je že težko prodati stanovanjsko hišo, ki je stara nad 10 let.

Zemljiški prodajalci v Clevelandu poročajo, da že ni dobiti dobrih kupcev za slabše hiše in da je cena že padla.

V San Franciscu, kjer se je lastnik hiše še pred par tedni bal oglašati, da jo ima naprodaj, ker bi ga kupci kar zagnili, zdaj že nabija na hišo napis: ta hiša je naprodaj.

Celo v New Yorku in pred mestjih, ker se navadno ljudje kar trgajo za hiše, ne gredo izpod rok take, ki so očitno predrage in bolj stare.

U. S. vojak ne smejo streljati na Nemce

Frankfurt. — Ameriške vojaške oblasti so prepovedale svojim vojakom streljati na Nemce pri manjših prestopkih. Tudi če bi hoteli Nemci pri tem pobegniti. Oni dan je ameriški vojak ustrelil nemškega biciklista, ker se na vojakov pogreš, ki je stal na straži, ni hotel ustaviti.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Vile rojenice—

Pri družini Mr. in Mrs. Frank Blatnik, Wickford Rd., so se zgledale vile rojenice in pustile za spomin dve zali deklici. Materino dekleško ime je bilo Sophie Waltman. Mati in dvojčici se dobro počutita v Booth Memorial bolnišnici. Čestitke!

Poroka—

Na Zahvalni dan 28. nov. se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ob 10:30 Miss Elsie Virginia Perusek in Mr. Bernard Zalar. Nevesta je hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Joseph Perusek iz 14814 Hale Ave., ženin je pa sin Mr. in Mrs. Frank Zalar iz Johnstown, Pa. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši. Poročna slavnost bo v Slovenskem domu na Holmes Ave. Vse najboljše želimo mlademu paru v novem stanu.

V bolnišnici—

Joe Mah iz 1062 Mozina Dr., se nahaja v St. Alexis bolnišnici, kjer se zdravi po prestani operaciji.

Plošče poceni—

Norwood Appliance & Furniture, 6104 St. Clair Ave. naznanja, da prodaja zdaj gramofonske plošče, slovenske in angleške, po polovinski ceni.

Strice išče—

Franc Kumel bi rad zvedel za naslov svojih stricev, ki se nahajajo menda v Clevelandu in sicer John Legan in Frank Kumel, oba doma iz Dolnjega kota pri Žužemberku. Naj mu pišeta na naslov: Franc Kumel, D. P. Camp, Baraka 30, soba 5, Lienz Peggez, Osttirol, Austria.

Teto išče—

Milavec Danica bi rada zvedela za naslov svoje tete Ani Lenaršič, ki se menda nahaja v Nakomis, Ill. Naj ji piše na naslov: Danica Milavec, D. P. Center, UNRRA, Lichtenstein bei Judenburg, Austria.

Pozdravi iz Floride—

Iz sončne Floride pošiljata pozdrave sorodnikom, prijateljem in znancom Mrs. Rose Kern in Mrs. Alice Kretič.

Molitvena ura—

Po sklepu Zveze slovenskih oltarnih društev bo v nedeljo 1. dec. molitvena ura za mir v cerkvi sv. Pavla na Euclid Ave. in 40. cesti in sicer od 2 do 3 popoldne. Med pobožnostjo bo govoril vojaški kurat, Father Baznik.

Seja skupnih društev—

Skupna društva fare sv. Vida bodo imela jutri večer redno sejo v navadnih prostorih. Vsi zastopniki in zastopnice naj se gotovo udeležijo.

Trešja obletnica—

V petek ob 7:30 bo darovana v cerkvi sv. Lovrenca maša za pokojnega Johna Trattar v spomin 3. obletnice njegove smrti.

Pismo ima pri nas—

Pri nas ima pismo Frances Vidmar. Piše ji brat iz Ljubljane.

Apel dobrim srcem—

Morda je kdo, ki bi hotel poslati kak paket za Božič kot darilo kakim beguncem. Gotovo bi jih s tem zelo razveselili v njih tužnem položaju. Naslovo takih revnih družin lahko dobite v župnišču sv. Vida. Torej kdor more in zlasti taki, ki nimajo svojih ljudi, da bi jim

poslali, in ki hočejo tudi drugim napraviti nekaj srečnih ur za božične praznike, naj pridejo v župnišče po naslov in naj pošljejo pakete. Vsak se lahko zaneša, da bo dobil samo take naslove oseb, ki so zares potrebne pomoči.

Ne bo lista—

Ker bo v četrtek Zahvalni dan in ameriški narodni praznik, Ameriške Domovine ta dan ne bo.

Klub Ljubljana—

Nocoj ob 7:30 ima svojo sejo klub "Ljubljana" v navadnih prostorih na Recher Ave. Vse članstvo naj se po možnosti udeleži.

K molitvi—

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ naj pridejo nocoj ob 8 v župnišče svetega Marije na St. Clair Ave., da izkažejo zadnjo čast pokojni sestri Heleni Ogrin, jutri zjutraj ob 9 naj se pa udeležijo pogreba.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izročeni naslednji denarni prispevki na slovenske begunce: Mrs. Anna Tomažič iz 16900 Grovewood Ave. je darovala \$10, Mrs. Mary Ivančič iz 9707 Garfield Ave. je darovala \$5.

Izskrena hvala obema za veliki dar v imenu slovenskih revežev. Prosimo še druge, da bi ob priliki kaj darovali v ta namen.

Hišni projekt, ki ga gradi Metropolitan, dobiva neprestano prošnje

New York. — Metropolitan zavarovalna družba gradi v predmestju New Yorka hišni projekt, kjer bo 8.759 stanovanj. Prvih 60 stanovanj bo pripravljenih šele v enem letu, pa je prišlo za ta stanovanje do danes že 100.000 prošelj.

Stanovanje v tem projektu bodo zelo moderna. Cena bo od \$46 do \$59 za stanovanje z 1 spalnico in od \$66 do \$77 za stanovanje s tremi spalnicami.

Molotov je hotel osebno govoriti z Byrnesom

New York. — Sovjetski zunanji minister Molotov je včeraj vprašal pri ameriškem državnem tajniku za privaten razgovor. To je značilno, ker je prišla zahteva ali prošnja od ruske strani in ker ministra že več mesecev nista govorila brez prič.

Byrnes je včeraj sprejel v avdijenci tudi avstralskega poslanika Makina. O čem sta govorila, ni znano. Avstralec je prošil za ta razgovor.

Iz raznih naselbin

Madison, O. — V nedeljo so počastili poznana in vsem priljubljena zakonca, Matevža in Lojzko Mavko na Dock Rd. številni prijatelji ob priliki njihove srečnega jubileja zakonskega življenja. Pevci Ložke doline iz Clevelanda in drugi številni prijatelji so ju tako presenetili, da se danes nista prišla k savi. Bilo je res prav prijetno in vse židane volje.

Lorain, O. — V bolnišnici sv. Jožefa se nahajajo: Mrs. Ella Kovač iz 31. ceste, Mrs. Frances Paulič in Mrs. Berta Blazina. Želimo jim, da bi se jim ljubo zdravje kmalu povrnilo.

Razne najnovejše svetovne vesti

WASHINGTON — Predsednik Truman je postavil posebno komisijo, ki bo počistila komuniste in druge protiameriške elemente iz vladnih služb. Predsednik je hotel s tem prehiteti novi kongres, ki bo gotovo zahteval tako akcijo proti rdečim elementom v tej deželi. Nova komisija mora dati predsedniku pismeno poročilo do 1. februarja, kaj je treba storiti, da se zatre delovanje proti-ameriških akcij v deželi.

MILWAUKEE — Pred tovarno Allis-Chalmers so se včeraj spopadle piketne straže in policija. Štiri osebe so bile ranjene in 15 piketnih straž je bilo aretiranih. 700 policistov in deputijev je vzdrževalo red.

V St. Paulu so zaprli javne šole zaradi stavke učiteljskih moči

Minneapolis, Minn. — Vse javne šole v St. Paulu, Minnesota, so včeraj zaprle, ker so šli unijski učitelji na stavko. Slična stavka je bila preprečena v Minneapolisu, ker je bila v zadnjem trenutku obljubljena učiteljem višja plača.

Pred 77 šolami v St. Paulu so stale piketne straže, pred vsako šolo najmanj po dva. Topolmer je kazal 3 stopinje nad ničlo, vsled česar so se morale straže večkrat menjati.

Noben od 35.000 učencev ni poskušal (to se razume) iti skozi piketno stražo v šolo. Nekateri so celo dajali pogum učiteljem, naj vztrajajo.

Učitelji zahtevajo za letoš \$200 povšilja v plači, za drugo leto pa \$2.400 na leto za začetnike in največ \$5.000 na leto. Sedanja plača je od \$1.300 do \$2.800.

SPOMNITE SE NAŠIH BEGUNCEV V TUJINI S KAKIM DAROM!

14 LET STAR FANT JE POSTRELIL VSO DRUŽINO, NATO ODŠEL V KINO

Rockville, Md. — Robert Snyder, star 14 let, je izpovedal na policiji, ne da bi kazal kakšno kesanje, da je ustrelil svoja rednika in svojo sestro, nato pa odšel v kino.

Zrtve so bile: Mr. in Mrs. Ross Snyder in adoptiranka Jane Ann, stara 12 let. Morilca so Snyderjevi vzeli za svojega, ko je bil star 4 leta. Izpovedal je, da ga je oče prijel, ker je večer prej ostal predolgo zunaj z avtom. Oče mu je pretil, da ne bo smel voziti avta, dokler ne bo star 21 let.

Ameriška delegacija zahteva, da vsi narodi zmanjšajo armade

Lake Success. — Ameriški delegat, senator Tom Connally, je govoril pred političnim odborom vseh 54 narodov, naj se takoj začne debata z odrom na splošno razorožitev vseh članov združenih narodov. Senator je urgiral vse narode, naj v teku 30 dni predložijo pred odsekom natančno število svojih armad, ki jih ima vsak doma ali pa zunaj doma.

Angleška delegacija je predlagala, naj bi ta inventarji armad preiskal poseben odsek združenih narodov in ga uverovil ali potrdil kot pravičnega. Rusija je odločno proti takemu načrtu.

Samo ženske prodajalke so povabili

Detroit, Mich. — General Motors je povabila na decembersko posvetovanje svojih agentur samo ženske prodajalke, katerih ima po deželi nad 60.

Nato je fant odšel v gorenje nadstropje, se tam preoblekel, nato pa vzel očetovo puško in dva zavitka nabojev. To je nesel spodaj v sobo, kjer so se domači pripravljali, da sedejo h kosilu. Fant je začel brez vsake besede streljati.

V dvocevko je del dva naboja, ter ustrelil očeta in mater. Po tem je del dva nova naboja v puško in ustrelil svojo sestro. Potem je del zopet dva nova naboja v puško in z vsakim se enkrat ustrelil v glavo očeta in mater.

V četrtek 28. nov. bo Zahvalni dan (Thanksgiving) 1946



"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisalnicah: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 232 Tues., Nov. 26, 1946

BESEDA IZ NARODA

Bratu Matiju



Matija Grdina

Cleveland, O. — Mnogi se bodo še spomnili mojega brata Matija, katerega predstavlja gornja slika in od katerega sedaj dobivam pisma iz starega kraja. Moja ima že 82 let in je deset let starejši od mene. Kakor je videti, je še precej trdna korenina. Tudi iz pisma je razvidno, da se zanima za naše tukajšnje življenje in za svoje nekdanje prijatelje, za katere povprašuje in naroča pozdrave.

Zelo se tudi pohvali, da so se ga otroci: sin Jože in hči Pepca (Josephine Wajs in oni iz Kanade, Žitkova družina) dobro spominjali in ga preskrbeli z obleko in obutvijo. Na

sliki ga vidimo dobro oblečene. Med drugim tudi poroča, da vsak dan se pase krave in opravlja druga lažja dela.

Matija je bil že trikrat v Ameriki. Pred nekaj leti, ga je bil dobil sem sin Jože, ko pa se je priptela v deželo depresija, je odpotoval z mano v staro domovino in ostal doma. K hiši so dobili zeta, njemu pa so dali kot, kjer živi s ženo Marijano (mati Jožeta Grdine in Mrs. Anne Žitko je umrla že pred leti, ko je bil Matija prvič v Ameriki.) Razen hleva jim je pogorela vsa domačija ob času revolucije.

Tako je ta pionir v svojem življenju doživel marsikaj. Službovka hiša je v vasi Prevalje, p. Preserje, tik pod žalostno goro. Zelo hvaležnega se izkazuje še posebno sinu Jožetu, ki mu je res pomagal, da ga ni zeblo ne v noge ne v rebra. Jože ima izkušnje iz prve vojne, ko je prežebal na raznih frontah in zato je pa sedaj tako hitel s pomočjo svojemu očetu, pa tudi drugim v begunstvu.

Bratu Matiju pa želimo, naj bi še mnogo let zadovoljen in zdrav pasel krave potem bomo imeli Grdinovi še nekaj let upanja. Tvoj brat,

Anton.

Pojasnilo škofa Rožmana

Škof Rožman je sam napisal pojasnila in opombe k obravnavi, ki se je vršila proti njemu. Ta pojasnila prinašamo dobesedno, kot smo jih prejeli. Dobje jih bo pazljivo bral, bo jasno videl, kako prazni so vsi očiti izdajstva in kolaboracije. Vsa očitanja komunističnih sovražnikov se izkažejo samo kot zlobna in včasih neumnega podtikavanja. Priporočamo, naj prebere te opombe zlasti tisti, ki so čitali komunistična poročila o obravnavi, pa jim je za resnico. Naj poslušajo še drugo plat zvona. Ti bodo vsaj videli velik razloček med hudobijo in resnico. Iz komunističnih listov dobi strupeno sovražstvo, ki spominja na Jude, ki so klicali: — Krizaj ga! Iz škofovih pojasnil zveni mirna beseda: "Če sem napak govoril, izpričaj, če ne, zakaj me bije."

Opombe k procesu vojaškega sodišča v Ljubljani proti ljubljanskemu škofu dr. Gregoriju Rožmanu.

V kolikor mi je vsebina obtožbe in utemeljevanje sodbe znano iz ljubljanskega dnevnika "Slovenski poročevalec" št. 195 — 201 in iz radijskih prenosov obravnave, morem k posameznim točkam podati sledeče resnični odgovorjače izjave:

A.

V uvodu obtožnice in v izjavah tam navedenih prič so tele trditve:

1.) V času od 27. marca do 6. aprila so bila posvetovanja vodstva Slovenske ljudske stranke, kjer je bilo sklenjeno, da del strankinih predstavnikov z obtoženim škofom Rožmanom na čelu ostane doma in stopi v odkrito politično in vojaško kolaboracijo z okupatorjem.

2.) Dr. Miha Krek, minister ubežne jugoslovanske vlade v Londonu je stal že od leta 1941 preko Vatikana v vodni zvezi z obtoženim Rožmanom. Pri tem je izjava obtoženca Vizjaka: — "Iz Vatikana so prihajale verjetno na škofski ordinarijat in od tu naprej na duhovščino in na klerikano stranko navodila, kako naj se obnašajo proti italijanskemu okupatorju."

3.) Na iniciativo obtoženega Rožmana se je "Slovenska Zaveza" udeleževala kot del okupatorjevega aparata.

Mojo odgovor:

1.) Če so bila v navedenem

Obtožnica mi očita zločine v 13 točkah:

1.) 22. aprila 1941 je obtoženec Rožman napravil obisk pri visokem komisarju fašistične Italije v Ljubljani, pri katerem mu je zagotovil najpopolnejšo kolaboracijo duhovščine s fašistično Italijo.

Mojo odgovor:

Nastopni obisk visokega komisarja in njegova vrnitev je bila po splošnem običaju čisto samo vladnostni akt, ne pa političen. Trditev, da sem jaz pri tej priložnosti obljubil popolno kolaboracijo duhovščine s fašistično Italijo, je neresnična. Tozadevne vesti v listih je priobčil komisarjev tiskovni urad. Na njih stilizacija jaz nisem imel prav nobenega vpliva. Takrat tudi nisem imel nobene moči, da bi to popravil.

II.) Obtoženec Rožman je poslal 3. maja 1941 Mussoliniju zahvalno in udanostno brzojavko.

Mojo odgovor:

Kar tiče telegrama na Mussolinija ugotavljam sledeče:

1.) V časopisih priobčenega besedila, ki ga tudi obtožnica navaja, nisem jaz sestavil.

2.) Besedilo, ki sem ga jaz sestavil, je bilo izročeno visoke-

mu komisarju, da ga odpošlje. Ta pa mojega besedila ni hotel odnesti si ni upal poslati, kot mi je to sam kasneje povedal. Pri vsokem komisarju so potem sami sestavili besedilo, deloma iz mojih besed deloma iz udanostnih fraz, ki pa ne izvirajo od mene.

3.) Moje ivirno besedilo je imelo dve misli: a) Ugotovitev dejstva, da je bila v po Italijanih zasledenem delu škofije zagotovljena svoboda vere in ljudskega jezika. b.) Zahtevo, naj bi v avtonomiji Province Ljubljane bile pritegnjene še druge pokrajine pod italijansko oblastjo, kjer prebivajo Slovenci.

4.) Inkriminirani telegram sem sestavil kot indirektni protest proti postopanju nacistov v drugih delih škofije, kjer je z izgonom duhovnikov in s prepovedjo slovenskega jezika celo v cerkvi svoboda vere in jezika bila popolnoma zatrta.

III.) Podelitev italijanskega reda označuje obtožnica kot priznanje protinacionalnega in izdajalskega obnašanja škofa od strani fašistične vlade.

Mojo odgovor:

Po mojih zanesljivih informacijah je imela podelitev reda namen, da bi me pridobili za sodelovanje, kar se seveda ni zgodilo. Po nekaj mesecih so fašistični krogi izrazili svoje razočaranje, da ni imela podelitev reda zaželjenega učinka.

IV.) Škof je imel v svoji hiši razne politične sestanke in seje, da bi obsodil in preprečil napore slovenskega naroda za svobodo.

1.) 16. februarja 1942 je bila pri škofu seja, v kateri so bili določeni pogoji za sodelovanje s fašisti in kjer se je zahtevalo organizacijo mladine za boj proti komunizmu, o čemer da obstoji zaupno poročilo italijanske divizije Isonzo z dne 17. februarja 1942.

2.) Po izjavi obtoženca Rup-

Če
verjamete
al' pa ne

Medtem, ko se naš Buick zaganja v krasno nedeljo v zapadno smer, vas lepo prosim, da mi za trenutek oprostite, da stopim iz Buicka. Pa da ne bo kdo mislil, da mi je za to kakšna sila ali potreba. Naj jo kar reže naš bagrle, da se jaz medtem rešim neke druge naloge, ki bi bila napak, če bi jo odložil po naši vrnitvi iz Willarda.

Saj veste, kako sem se oni dan razsural in razkladal, kako da sem bomo basali z zajci v Barbertonu na 30. novembra. Kdo bi pa mislil, da bom s tem spravil ves Barberton pokonci. Iz

nika je imel odbor Vaških straž redne seje v škofijski palači pod zaščito škofovo. Isto trdi obtožnica.

3.) Isti obtoženec Rupnik je izpovedal, da je imel kasneje Narodni odbor stalno pri škofu seje.

Mojo odgovor:

1.) 16. februarja 1942 ni bilo pri škofu nobene seje in nobene posvetovanja, ne kakšne z v obtožnici navedenimi sklepi, ne kakšne druge. Če res obstoji pri diviziji Isonzo kako poročilo, je sestavljeno na napačnih podatkih.

2.) Če je bil kak odbor vaških straž, ne vem. Vsekakor je meni neznan. Nikoli pa ni imel pri meni ne v moji hiši kakih sestankov. Vse tozadevne trditve so neresnične in gladko izmišljene. Radi tega so tudi vsi iz tega delani sklepi, kot da je bil škof nekak protektor in voditelj vaške zaščite, brez podlage.

(Dalje prihodnjik)

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje z 1. strani)

Moše Pijade je rekel v nekem znanem govoru: "Ljudje se morajo bati." Strahovanje in teroriziranje ljudstva to je tudi namen teh procesov. Z velikimi kaznimi hočejo preprečiti, da bi si kdorkoli še upal misliti drugače kot ukazujejo v Belgradu ali v Moskvi. Ko obsodijo in pospravijo v ječe znane duhovnike in druge vodilne ljudi, mislijo, da si nihče ne bo upal več ugovarjati kateremu koli ukazu. Tako tlačijo ljudstvo k tlom Titov diktatorski škorenj.

KAKO STRAHUJEJO obtožence tudi pri procesih se vidi iz poročil o procesu v Novem mestu, o katerem sem že poročal. Iz komunističnih listov se jasno vidi, da so dali obtoženecem napisano, kako naj podajo izjave o svoji krivdi, da bodo "milostno" sojeni. Kdor se je vdal in samega sebe obtoževal, je bil obsojen na nizko kazen, kdor se ni hotel ponižati, je dobil visoko. O tistih, ki so se vdal in prebrali vsiljene izjave, se potem piše, da so se skesali in sebe obtožili skoro kot pri spovedi. Iz poročil komunističnih listov se vidi, da so te obravnave velike komedije za "ljudstvo," seveda pa stranske tragedije za obsojene pa tudi za resnično ljudstvo, ki obenem z njimi trpi.

Ker prihajajo ta poročila o procesih na Štajerskem iz komunističnega časopisja in ker se pri obravnavi nihče ne more tako zagovarjati, kot bi se v zapadnih državah, zato si še ne moremo ustvariti točne sodbe, kaj vse je ozadje teh obsodb. Na poročila komunističnih tožilcev ne moremo verjeti. Vemo pa, da v obupu včasih ljudje sežejo po sredstvih, ki bi jih ne uporabili v mirni dobi. To, da so se organizirali proti režimu, seveda še ni zločin. Celotno v jugoslovanski ustavi je rečeno, da je združevanje dovoljeno.

Nikakor pa ne bo nihče verjel, da so bile te organizacije proti državi. Za koga, za katerega državnega sovražnika naj bi imenovani vohunili kot se jim je očitalo? Za Nemce, Italijane ali morda Japonce? Biti proti režimu, se še ne pravi biti proti državi.

Na en vzrok procesov ne smemo pozabiti. Znani komunist

Moše Pijade je rekel v nekem znanem govoru: "Ljudje se morajo bati." Strahovanje in teroriziranje ljudstva to je tudi namen teh procesov. Z velikimi kaznimi hočejo preprečiti, da bi si kdorkoli še upal misliti drugače kot ukazujejo v Belgradu ali v Moskvi. Ko obsodijo in pospravijo v ječe znane duhovnike in druge vodilne ljudi, mislijo, da si nihče ne bo upal več ugovarjati kateremu koli ukazu. Tako tlačijo ljudstvo k tlom Titov diktatorski škorenj.

KAKO STRAHUJEJO obtožence tudi pri procesih se vidi iz poročil o procesu v Novem mestu, o katerem sem že poročal. Iz komunističnih listov se jasno vidi, da so dali obtoženecem napisano, kako naj podajo izjave o svoji krivdi, da bodo "milostno" sojeni. Kdor se je vdal in samega sebe obtoževal, je bil obsojen na nizko kazen, kdor se ni hotel ponižati, je dobil visoko. O tistih, ki so se vdal in prebrali vsiljene izjave, se potem piše, da so se skesali in sebe obtožili skoro kot pri spovedi. Iz poročil komunističnih listov se vidi, da so te obravnave velike komedije za "ljudstvo," seveda pa stranske tragedije za obsojene pa tudi za resnično ljudstvo, ki obenem z njimi trpi.

ZAKAJ JE ROŽMAN BEŽAL? — Pred letom dni se je večkrat slišalo, zakaj je bežal škof Rožman, ko vendar Stepišac ni bežal. Tkarat so hoteli reči, da je bežal, ker se je čutil krivega, Stepišac pa nedolžnega. Sedaj sta obsojena oba in oba nedolžna. Številni obsojeni v gori imenovanih procesih pričajo, da so begunci že takrat dobro poznali, kaj se pravi imeti opraviti s komunisti. Kogar komunisti sovražijo, ga odstranijo, naj je kri vali nedolžen.

skrajno verodostojnih virov sem namreč zvedel to-le. Oberjager Jože Lekšan je prišel z dela domov, najprej konstatiral, da bo iz popolnoma neznanih vzrokov večerja za 6 minut kasna, potem pa pograbil za Ameriško Domovino in se kot navadno, najprej zaletel v to-le kolono. Ženi se je kar samo smejalo, ker je vedela, da ne bo prav nič narobe, če se večerja zakasni magari za eno uro, samo da se Jože napešta dušne paše iz kolone. Še celo siliti ga bo morala, da bo odložil papir in sedel k mizi, da bo morala nazadnje še ona stopiti najprej in mu iztrgati rok "ta naš priljubljeni list" sladkimi besedami: "Zdaj boš pa ves večer brlel v tisto tvojo 'Domovino,' jed bo pa vsa postana in bo!"

Torej Jože je s presladkim izrazom na obličju nabiral stavke po koloni. Nankrat se mu pa obraz zresni, smehljajoče gube okrog prijaznih oči se razblinijo in ne da bi svoj govor naslovil na kako posebno zbrano občinstvo, počasi in svečano spre govori: "Na, zdaj smo pa v zoslu!"

Zena pri peči najprej ošine z bistrimi očmi ponve in kastrôle, ker je v prvem hipu mislila, da je res kaj nepravdanskega kanelo notri in ko se prepriča, da ni sile v njenem dedokrogu, se obrne od peči in bi rada vedela: "Pa kdo da je v zosu?"

"Ves Barberton!" konstatira Jože z gvisno besedo, ki je pri Jožetu vedno, kadar jo izda, toliko, kot bi jo vzel iz sv. pisma.

"Pa menda ja ne?" se začudijo mama tam pri peči. "Tok hitro povej, kaj je! Kaj me staraš in me?"

"Tukajle berem, da bo prišel menda ves Cleveland na našo zaježo večerjo 30. nov. Jacku pri 'Domovini' smo se menda nekaj zamerili, sam ne vem kdaj, zdaj se hoče pa menda maščevati in bo privekel pol Clevelanda sem. Ložane da je spravil pokonci, pa menda Pavlo in njegovo Misko iz ofica, pa kaj vem še koga vse."

"I, no, pa kaj, saj so to fajni ljudje, z odprtimi rokami jih bomo sprejeli," mu ona vsa blažena pomaga reševati težaven problem.

"Sur, da jih bomo lepo sprejeli, kako da bi jih ne. Ampak vprašanje je zdaj: ali ste se kuharice pripravljene za vso to armado? Jack tukajle piše, kako da so ješč in kako da si bodo na mile viže pomagali do zajcev. Kaj, ali boste ve ženske vse to zmogle?"

"Vidiš ga, matafirja! Samo to mi povej, če nismo še vselej napravile dovolj za vse? Enkrat samkrat ste se vi dedci spravili v kuhinjo, me ženske pa za minuto in kakšno stokanje je bilo potem, da ni bilo ne konca ne kraja. Mrs. Udovich, pa Mrs. Blazič, pa Mrs. Zupce, pa jaz, pa še kakšna, če bo potreba — kaj pa misliš, da smo. Kar vas je tukaj, pa ves Cleveland in magari še narodna skupščina, ki se te dni ongavi tam v New Yorku, lahko pridete, pa se še ne ustrašimo. Le kar nam prepustite te stvari, ki vam moškim ne gredo nič v nos, kvečjem v usta. Ti si mogoč glej, da boste naklatili dovolj zajcev, drugo bo pa naša skrb."

Jožetov obraz se je zopet razlezel in prazniške gube in če se ne bi v zadnjem trenutku spomnil, da je doma, bi bil rekel: "Pa še enega prinesi, Duda-man!"

"Ti" je Jože dodal in segavo pogledal ženo: "Jaka se ponuja za pomivanje črepij po naši večerji, kakor vidim tukaj zapisano."

"Sur, še v kuhinjo naj privo govijilo, spake, potem se bo pa že pomivalo, če kaj vem in če jih kaj poznam," godrnja Mrs. Lekšan, malo nevoljna, malo pa dobro zastopimo, kadar pogledamo v kuhinjo in ponižno popravo: "Imate kaj za postrežbo dekleta?"

(Pa še jutri nekaj)

Bliža se čas letnih sej

Morda se nekateri ne zdi važno, ker pač ni nekaj novega, pač pa se ponavlja leto za letom že dolgo vrsto let, pa je še vseeno ena najvažnejših naših dolžnosti v mesecu decembru in to je letno zborovanje naših društev.

Letne seje oziroma letno zborovanje ima namen, da se snidejo člani s svojim odborom in pregledajo finančno in moralno stanje društva. To je nekaj letni obračun gospodarstva, kakršnega dela vsak gospodar, vsaka ustanova, vsaka administracija, pa naj bo mestna, okrajna, državna ali federalna.

Potrebno je, da člani slišijo v kakšnem stanju se njih društvo nahaja, da vidijo, če so napredovali v financii in članstvu, ali so nazadovali. Saj je društvo last vsega članstva, ne last izvrševalnega odbora. Kot so pri podjetjih gospodarji delničarji, tako so pri društvi gospodarji člani. In kot hočejo delničarji videti, kakšno vrednost imajo njih delnice, tako bi morali biti člani zainteresirani v svoja društva. Saj so društva oni njih podjetje, od katerih so odvisni v slučaju bolezni in njih dediči v slučaju smrti.

Mesec za mesecem nosijo člani v društveno blagajno, da si s tem zagotovijo vir, iz katerega bodo črpali v slučaju potrebe.

Zato se vršijo letne seje, da odbor predloži delničarjem odnosno članom stanje društva. Ob koncu leta, na decembrski seji, bo vsak član videl in vedel, v kakšnem stanju se nahaja njegovo društvo v katerega je nosil toliko let, mesec za mesecem svoj dear, za katerega je bilo treba dostikrat obrniti vse predačo, da se je dobilo tiste cente. Včasih se je bilo treba marsičemu odpovedati, da je bil denar za društvo.

Društva so ene najboljših investicij, kjer je naš denar varno naložen in katerega bomo dobili nazaj, če je pri društvu dobro gospodarstvo. Dobili ga bomo nazaj, včasih prej, včasih pozneje, včasih ne mi, ampak naši dediči. Toda denar bo prišel nazaj in sicer bo prišel takrat, ko bo vsak cet vreden en dolar ali še več.

Zato bi pa ne smeli biti malomarni glede naših društev. Ne smeli bi reči, da je vseeno, kdo je v odboru, kako društvo napreduje. Kakor nismo malomarni glede drugega našega premoženja, tako bi ne smeli biti glede naših društev, ki so nam tako potrebna kot naša vsakdanja hrana.

Društveni odborniki, ki so med letom tako skrbno gledali za obstoj društva, bodo veseli, če nas bodo videli na seji. Dober društveni odbor je zlata vreden, saj na njem visi ves obstoj društva med letom. Dober odbor je težko dobiti, kar je čisto naravno. Plače ni skoro nobene, vsaj primerne ne za delo, ki ga opravljajo. Torej delajo odborniki bolj radi veselja in naklonjenosti do društva kot za svojo korist. In koliko nas pa je, ki bi se radi žrtvovali za druge, kjer imajo prav take koristi kot vsak drug član?

Zato je umestno in na mestu, da tem potom izrečemo javno zahvalo vsem društvenim uradnikom, ki so v pretečenem letu tako vestno skrbeli za naša društva. Vršili ste težko delo, ki ni bilo plačano po zaslugah, včasih tudi brez tistega priznanja, ki ne stane nič, pa vendar stori dobro človeku. Vsa čast vam, tajniki in tajnice, in vsi odborniki številnih naših društev, vseh brez izjeme.

Pojdimo v decembru na letno sejo in dajmo priznanje našim požrtvovalnim društvenim delavcem.

Naše narodno bogastvo

Ali ste se že kdaj vprašali: koliko premoremo Slovenci v Zed. državah? S tem mislimo, koliko je vredno naše narodno premoženje, ki ga imamo v hišah in posestvih, v farmah, v cerkvah in šolah, v narodnih domovih, v raznih denarnih institucijah, v naših društvi, enotah in zvezah.

Če bi kdo podvzel to delo in začel zbirati podatke in številke, bi našel, da smo vredni milijone in milijone dolarjev.

Kaj bi nam hasnilo, če bi vedeli vsaj približno to našo veljavo? Zdi se nam, da bi bila ta statistika vredna precej za naš narod, če ne v drugem oziru, pa v tem, da bi lahko objavili te številke v javnosti, da bi vedeli drugi narodi, da bi vedela naša vlada v Washingtonu, da smo Slovenci priden narod, da smo gospodarski narod.

Saj kar imamo, kar lastujemo premičnine in nepremičnine v tej deželi, nismo podedovali po naših starših, nismo tega premoženja prinesli s seboj iz stare domovine. Vsak dolar, ki je last posameznih naših rojakov in ki je skupna last naroda, je bil prislužen z rokami in lahko rečemo, s krvavi mi žulji. Zato smo pa lahko toliko bolj ponosni na naše narodno bogastvo, ker smo si ga pridobili sami, si ga zaslužili sami, si ga, koncem konca, prisdobili sami.

Zakaj naj bi naša federalna vlada vedela o teh številkah? Zato, ker je nazadnje ta naša lastnina tudi lastnina te naše nove domovine. Saj ne bomo odnesli ničesar ven iz dežele, vse bo ostalo tukaj in vse, kar imamo, dodajemo k skupnemu bogastvu velikega ameriškega naroda. K bogastvu te dežele smo doprinesli svoj delež in lahko rečemo, da v precejšnji meri, če računamo kratko dobo našega bivanja tukaj in sorazmerno majhno število našega naroda.

Ali ste že kdaj premišljali, koliko smo vredni Slovenci v Ameriki?

V plamenih rdečega pekla

Spomini političnega kaznjence
Spisal: ALBIN BREZNIK

Komuna je vedno govorila o junaški smrti, toda kdo se boji psa, ki mnogo laja? Tudi upravnik ni bil letošnji zajec. Opoldne je čudna tišina ob jela vso kaznilnico, tišina pred nevihto. Upravnik z dvajset oboroženimi pazniki se je nepričakovano pojavil v eni sobi stavkujočih odrešenikov sveta in kratko dejal:

"Kdor še namerava dalje stavkati, naj vzame svoje reči in gre v celico. Hočete ali nečete?"

Soglasno je zadonel po sobi odgovor: "Nočemo!"

Upravnik se je obrnil k neoboroženim paznikom in jim ukazal, da jih odnesejo. Ti so priskočili in po dva in dva sta zgrabila vsakega stavkujočega in ga odnesla v samotni zapor, drugi pa so pobrali svojo reči in jo kar sami ključno odkurili. Druga soba je medtem že vedela, za kaj gre, toda bencinskim obupanem je upadel pogum. Misli so si, bolje pet minut figo držati, kakor za vse življenje propasti. Sprejeli so upravnika sicer s tuljenjem, a so kmalu popustili in odšli v celice.

Ko so bile sobe izpraznjene, je uprava odredila preiskavo. V postelji marksističnega profesorja so našli kilogram sladkorja, pri gledališkem revolucionarju Ilyku dolgo klobaso in pri revolucionarju Milenku hlebec kruha. "Tandler" in judovski profesor pa sta imela neke kapljice, s katerimi človek zdrži dalj časa brez prave hrane.

Zvečer, ko je že vse leglo počivati, je prišlo po naročilu upravnika večje število zdravnikov, ki so začeli stavkojoče prisilno hraniti. Pazniki so jih držali, zdravniki pa jim vtaknili cev v usta in jim tako napolnili želodec s sladkim toplim mlekom. Toplo, pristno in belo mleko od razredno nezavednih krav — pa naj še kdo reče, da ni belega teforja!

V sovjetski Rusiji menda nimajo belega mleka za stavkujoče politične obsojence, zato da tam tudi ni belega terorja. Brž ko so imeli revolucionarji

polne želodce belega "terorja", so v znak protesta začeli tuliti kakor levi in vpiti: "Tovariši, pomagajte, buržoazija nas ubija!" Ti obupni klici so se v teroristih v skupnem zaporu in tovariših "oficirjih" vzbudili bojno žilico in kmalu je vsa kaznilnica rjula, da je odmevalo daleč naokoli v večerni tišini, ki je legla na ravno. Upravnik po naključju ni bil član lige za zaščito človečanskih pravic in je v svoji brezobzirnosti pozabil tulečim kaznjencem kupiti prsne karamerle. Postali so hripavi in so se morali kaj kmalu umiriti.

Kravage mleko je delovalo v revolucionarnih želodcih in vzbujalo vroča hrepenenja. Oh, da bi ga bilo še kaj! Mladi adjutant kongresnega delegata, ki je bil vedno za vsako akcijo, je vso noč razmišljal v svoji celici. Uvidel je, da je stavka nesmiselna in prav za prav že zlomljena, mar naj žrtvuje svoje mlado življenje za izgubljeno stvar, ko ga bo delovno ljudstvo še tako potrebovalo? Če ostane živ, vsekakor lahko še koristi "osvobodilnemu boju" kakor pred leti, ko je organiziral skupino mladih delavcev. Takrat je sicer napravil majhno napako iz "taktičnih razlogov". Ko so ga namreč oblastva izsledila, je bil toliko pozabljen, da je povedal vsa imena svojih mladih rdečih gardistov in jim s tem izstavil zrelotnostno spricevalo za univerzo v rdečem domu, da v njem lahko dobijo diplomu za rdečo demagogijo, katere doktor honoris causa je bil že on sam.

(Dalje prihodnjič)

Pomagajte Ameriki, kupujte
Victory bonde in znamke.

MALI OGLASI

Krompir naprodaj

Naprodaj je fin krompir, katandin in green mountain, pripeljan s farm. Cena je \$3 in \$3.35 za 100 funtov. Zglasite se pri Mrs. Cebular, 15420 Lucknow Ave. ali pokličite KE 2767. (Nov. 29.)

Stanovanje iščejo

Zakonski par takoj potrebuje stanovanje 3 sob. Kdor bi vedel za katerega, je nujno prošnja, da pokliče EN 1869. (234)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša za 2 družini, 5 in 5 sob, vse v izvrstnem stanju, ravnokar prebarvana; dvojna garaža, cementni dovoz. Lastnik odide v Kalifornijo in mora prodati. Za podrobnosti se zglasite pri lastniku na 16008 Huntmere Ave. (233)

Sobo išče

Moški išče sobo, bi dobro plačal zanj. Kdor ima kaj primerne, naj pusti naslov v uradu tega lista. (234)

JOHN ZULICH

INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, agent

Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, automobile in pohoštvo.

Ivanhoe 4221

18115 NEFF ROAD

Slovenski večer

ob sredah 9. zveč. - 2. zj.

GODBA VSAK PETEK, SOBOTO IN NEDELJO

9 zveč. do 2 zjutraj

Zabava EDWARD GLIHA ORKESTER

RALLIS CAFE

E. 55. ST. IN SUPERIOR AVE.

Liga Katoliških Slovencev v Ameriki

ZAHVALA LJUBLJANSKIH
KARMELIČANK

Pred več tedni smo na tem mestu objavili poziv dobrim srcem za pomoč redovnim sestram v Sloveniji. Med drugim smo posebej priporočili karmeličanke na Selu pri Ljubljani. Nekaj jih je namreč še ostalo tam in se stiskajo v tesnih prostorih, ki so jim še ostali.

Danes objavljamo izvešček iz njihovega pisma, ki bo prijateljem Lige samo pojasnilo, kdo se je odzvala našemu apelu in kaj pravijo na to sestre karmeličanke. Pismo se glasi:

Preblaga velečenjena gospa Klara Buchar:

Jezus! Z velikim veseljem in globoko hvaležnostjo smo prejeli Vaše cenjeno drago pismo in oba paketa, ki ste ju poslali. Vsega in vsake reči posebej smo neizmerno veseli. Ne najdem besede, ki bi primerno in vredno izrazila naša genotja in hvaležnost. Bodite prepričani, da ste napravili zares veliko dobro delo. Skoda, da niste zraven, da bi od blizu videli, kako nepopisno veselje nam napravila vsak Vaš paket. Naj Vam vrača nebeska Mamica s svojim blagoslovom. Saj je prav danes (11. oktobra) praznik nje-nega Materinstva.

Jaz ne bi vedela, kaj nas je v paketih najbolj razveselilo. Ena reč bolj ko druga. Vse je tako praktično, primerno in res uporabno izbrano, da bolje niste mogli. Vsaka stvarca je nadvse dobrodošla. Naj Vam Bog tisočero povrne. Tudi Mr. Zalarju se iskreno zahvaljujemo za priloženo. Dobra Mrs. Erjavec se je tudi oglasila s pismom, pošiljko in paketom. Tudi njej pišemo istočasno kakor Vam in se ji zahvaljujemo. Pri-boljškov za bolnike smo bili neizmerno veseli. Imamo dve reči že več let na postelji. Ne moreta se ganiti in potrebujejo noč in dan postrežbo. Kako prav je to prišlo, Vam ne morem povedati. Sam Bog Vam je dal to misel.

Saj ne boste užaljeni, da kar po domače povemo kakor otroci sv. Miklavžu. Mislim, da ste celo zadovoljni, kajti če že pošiljate, gotovo želite, da ustrezete. Zato sem tako prosta,

da kar naravnost povem. Kaj zimskega toplega kakor je bilo že v enem teh paketov, je tudi zelo dobrodošlo. Vse, prav vse je dobrodošlo in Bog naj Vam tisočero povrne.

Praznik Male Cvetke smo lepo obhajali. Toliko ljudi ko druga leta, čeprav ni bilo nič objavljeno. Kapelica vsa polna svežih rož. Pa jih je letos težko dobiti, ker je bila velika suša. Kljub temu si jih je Te-rezika znala sama preskrbeti. V molitvi se bomo spominjali vseh dobrotnikov in vsakega posebej. Bog ne bo ostal nikomur nič dolžan.

Spoštljivo pozdravlja in se lepo priporoča ves naš kotichek. Karmeličanke na Selu.

Tudi Liga se prav iskreno zahvaljuje v pismu omenjenim dobrotnikom in onim, ki se boste še odzvali. V pismu karmeličanke naštevajo bolj natanko, kaj so prejele in česa si posebej ne žele. Tega nisem prepisal za javnost, ker je najbolje, da pustimo dobri Mrs. Bucharjevi izbiro za pakete, ko je takoj prvič tako srečno zadela.

Da se delo pri LIGI bolje razdeli, zato tudi priporočamo vsem, ki bi hoteli posebej za karmeličanke na Selu se kaj dati v denarju, da pošljete kar na naslov Mrs. Klare Buchar, ki ga tu podajemo. Kdor pa misli, da ima tudi kaj primerne bлага za karmeličanke, naj pa tudi piše po nasvete na naslov:

Mrs. Klara Buchar,
354 N. Ottawa Street
Joliet, Illinois.

Po neki neljubi pomoti je iz ostal iz teh objav konec govora Rev. Dr. Cirila Širceljna OFM na Baragovem katoliškem dnevu v Clevelandu. Naj bo na tem mestu popravljen:

ZAKLJUČEK GOVORA REV. CIRILA ŠIRCELJNA OFM

Glejte, dragi rojaki in rojakinje, v tem je nauk, kako moramo mi gledati na trpljenje današnje katoliške Slovenije. Prvo je, da jo priporočamo Bogu in to zlasti po našem velikem vzorniku Baragu, ki je bil eden izmed nas in je še zmerom "naš človek." Ako njega

iskreno častimo in se skupno z Baragovo Zvezo trudimo za njegovo poveljevanje pred vso Cerkvijo — namreč da bi bil kmalu postavljen na naše oltarje — s tem tudi pospešujemo moč njegove priprošnje pri Bogu. Bog ne bo vsilil svetnikov tistim, ki se sami ne pote-gujejo zanje.

Drugo je, da se sami strogo držimo v vseh svojem življenju tistih načel, tistih idealov, za katere je Baraga žrtvoval vse svoje življenje. Katoliško prepričanje in katoliško življenje naj nam bo nad vse. Skrbno ga čuvajmo in ga zavarujmo pred vsako zapeljivostjo, kakor je Baraga neprestano čuval svoje katoliške Indijance, da ne bi padli med zapeljivce. Kdor je katoličan, naj išče pri svoji Cerkvi pouka o vseh svetovnih vprašanjih in naj se ogiblje vseh vplivov brezbožne posvetne miselnosti (ideologije).

Tretje je, da tudi sami žrtvu-jemo, kolikor moremo, za gmotno pomoč rojakom v domovini ali kjekoli so. Baraga je dobro vedel, da prihaja vsak dober dar od Očeta luči in da brez pomoči ne moremo ničesar. Vendar je pogosto poklical na pomoč svoje verno rojake v starem kraju, da so mu poslali denarja in raznih stvari v blag-u za njegove Indijance. Z veseljem so se odzivali Baragovim klicem s svojimi darovi in mnogo pripomogli k hitrejšemu napredovanju katoliške vere in krščanske omike v Ameriki. Kolikor bolj bomo tudi mi podprli gmotno trpeče rojake on-stran morja, toliko bolj bo Bog po našem Baragu blagoslavljal naše želje in naše molitve za mučeniško Slovenijo.

Zato sem vam rekel že v začetku, dragi rojaki in rojakinje, da ni samo slučaj, ako danes tu v slovenski prestolici ameriški nastopata roko v roki Baragova Zveza in LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV. Obe naši katoliški organizaciji imata isti vzor ali ideal — izrabiti vsa sredstva, naravna i nad-naravna, da slovenski narod doma in po svetu ostane zvest Bogu, da ostane Marijin narod in si kot katoliški narod more sam svoje zemeljsko življenje urav-nati po tistih temeljnih pravi-cah, ki so vsakemu človeku da-ne od Boga.

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

TAKOJ SE POTREBUJE MOŠKE
NEIZVEZBANE TEŽAKE ZA

točilni in oddajni oddelek
Nočni shift 4:30 pop. do 2:30 zjutraj
Pet dni delo v tednu, stalno delo

DOBRA PLAČA NA URO,
TEDENSKA PLAČA

Počitnice s plačo—zavarovalnina

Zglasite se v Employment uradu
vsak dan razen v soboto od 8 zj. do 5 pop.

CARLING'S BREWERY

9400 QUINCY AVE.

Zato pravim: Svetla luč Baragovih vzorov naj nikoli ne ugasne med Slovenci in — vse drugo jim bo navrženo. V teh težkih časih, skozi katere gre danes ves svet, in še posebej naša stara domovina, naj se še bolj ko v preteklosti dviga iz naših src iskrena želja, da bi Baraga kot svetnik z naših oltarjev kmalu še bolj navduševal svoje rojake k zvestobi in neomajni vztrajnosti po znamenem geslu: PER CRUCEM AD LUCEM, po križu k luči, ki nam sveti po poti skozi življenje iz našega katoličanstva.

NEKAJ NADALJNJIH PRI-SPEVKOV V LIGINO
BLAGAJNO

KSKJ konvencija po-
klonila\$1,000.00
Za bogoslovce 451.00
Posebna zbirka 110.00
Fara sv. Družine, Wil-lard, Wis..... 154.50
Neimenovan 120.00
Mrs. RoseS luga) 50.00

Po \$25.00; Neimenovana; po \$20: Lucija Gregorič; po \$15: Katerina Anžiček; po \$11.50: Anna Bresnich; po \$10: Josephine Zupančič; po \$6: Anton Prijatelj; po \$5: Mrs. F. Jalovec, Gabriela Mikus, Louise Meshong, Mrs. F. Ivancic, L. Kontar, Mr. J. Videgar, Mrs. R. Mayer; po \$4: Jos. Mihelich, Ivana Zalar; \$3.91 nabrali pri fari Sv. Cirila, N. Y.; po \$3: Mary Balkovec, Frank Kozina, Antonija Sluga; po \$2: Clara Jeglich, Josephine Wiess; po \$1: Mary Gerbec, Mrs. J. Kocin, Frances Prah, M. Steblaj, Josephine Kocin, Mary Golich, Mary Hosta, Amelia Sinkovic, Emma Jesen, Mary Jesen, Mary Gustincic, Mary Jesenovic, Anna Intihar, Anna Zalar.

Prisrčna hvala vsem pravim prijateljem naših trpečih rojakov.

Dr. Srca Jezusovega št. 172, Cleveland, darovalo \$10.

Rev. Alojzij Medic, OFM, tajnik Lige
Box 608
Lemont, Illinois.

DELO DOBIJO

Za prekladanje tovara
Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9. St. in Broadway
Plača 93½ na uro
Čas in pol za nad 8 ur.
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R. R. Co.

E. 9th & Broadway (234)

MALI OGLASI

Nov avto dobite!

Kdor nam preskrbi stanovanje, dobi lahko takoj nov avto. V družini sta zakonca in 3 otroci, ki se morajo seliti. Pokličite GL 0964 podnevi, ali ON 2773 zvečer. (233)

Furnezi

Novi furnezi za prenos, plin, olje, goriko vodo ali paro.
Resetting \$15 — čistjenje \$5
premenjamo stare na plin ali olje
Thermostat

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd. — EN 0487

Govorimo slovensko (x)

VEČ POMOČNIC ZA

CAFETERIJO

SE SPREJME

Delo je v čisti, zdravi
okolici

Morajo razumeti in govoriti
angleško

Samo snažne, čiste in lične
mlade ženske od 20 do 35
let starosti naj se priglacio

\$29 za 40 ur dela na
teden

Hrana in uniforme zastoj.

Zglasite se v

The Ohio Bell Telephone
Company

soba 901
700 Prospect Ave.

Dobra služba

Sprejme se delavca za splošna dela na farmi; stalno delo, dober dom in dobra plača. Zgla-si naj se pri John Dreniku na 23776 Lakeland Blvd. ali naj pokliče RE 3300, ali Wick-liffe 576-M. (x)

Sprejme se ženske

za zavijanje

paketov

Poln čas ali 5

ur na dan.

Plača.

Zglasite se v

Employment office

8. nadstropje

The Halle Bros. Co.
(231)

Moške se sprejme

Punch Press

operatorja

za dnevni shift.

Mora znati sam sestaviti.

Enega se pa rabi za

Punch Press in pa za

Forming Brakes

Plača od ure

The J. Clytel Mfg. Co.

3603 E. 82. St.

blizu Union

Tel. BR 3970.

(234)

Dobra služba

Takoj se sprejme izkušeno de-kle za čistilnico oblek; splošna dela in nekaj poprave. Stalno delo. Pokličite GL 7417. (232)

Za hišna dela

Sprejme se žensko za prepro-sto kuho in hišna opravila, nič pranja, družina 3 odraslih; ima lepo stanovanje z radijem; naj-lejšja plača. Zglasite se na 14320 Larchmere Blvd., Shaker Heights, tel. FA 1626. (234)

Pomagajte Ameriki, kupujte
Victory bonde in znamke.

BUMPER CROP!



JAREM PREGREHE

(povest — spisal P. Bohinjec)

Biti fijkar pa ni karsibodi. To je izkušal Črevesnik v obilni meri. Čutil je vedno bolj, da si mora pomnožiti dohodke. Kolikokrat je moral slišati očitačje besede: "Kdo se bo vozil s tvojim kljuzetom, ki tako po polževo leze."

Zopet je moral pogostje poslušati zabavljice o mešetarstvu.

Kar ga reši iz zadrege njegovo — kljuse. Pešalo je vedno bolj, dokler ni popolnoma opešalo. Zlezlo je na tla in nekoga jutra ga Črevesnik ni mogel spraviti več na noge. Nihče mu ni mogel pomagati. Uboga para je tako mlo gledala gospodarja, kakor bi se bila poslavljala od polnih jasli in kdo ve kakšnih konjskih zabav.

A Črevesnik je bil tudi mož, ki je jako cenil besedo stare konjederke. Sam je naložil na samokolnico kosti svojega klju-seta in jih odpeljal k konjederču. Ostal pa je pri njem toliko časa, da je mojster razparal ubogo paro. Rad bi bil vendarle vedel, zakaj "mažar" ni več maral zanj. Tako je namreč klical svojega konjčka, ki je bil madjarske krvi.

In glejte! Glava Črevesnikova ni imela zastoj slavnih prednic. Konjederček je uganil tako, da so se mažarju čreva vnela in da je za tem poginil.

"Aha, Črevesnik in vnetje črev! To ni brez nič," misli si potrti fijkar in hajdi v kuhinjo k materi konjederki! . . .

Veselega obraza je zapustil Črevesnik konjederčevo hišo. Kar nič se ni kesal, da je pustil v njej svetlo dvojajo. Še več! Obljubil je radevolje poslati konjederču celo svojega mažarja rep, ki ga je doma odrezal. Konjski mojster je namreč tirjal, sklepujoč se na svoje postave, da spada tudi rep k mrtvemu konju. Čez mesec dni je že imel Črevesnik

novoga konja. Šel je sam ponj tja na Oggersko. In ni storil zastoj take dalje. Konj je bil res vreden, da se ga je pogledalo. Ljudje so se kar povpraševali, kako je prišel mešetar do takega konja. Sam pa je dostikrat pritrdil na svojo dušo, da ni le brez cesarske, ampak sploh vsake napake.

Nekateri objestneži so celo ugibali, da je mešetar ukradel konja kakor cigan. A nas bolj zanima govorica drugih, ki so trdili, da mu je Cene kupil konja in dokazovali s tem, da je prinesel dovom veliko denarja. Dejali so, da si je pri vojakih nabral denarja in sicer po nepošteni poti.

Iz tega javnega mnenja spoznamo, da je prignat Črevesnik novega konja z Oggerskega ravno nekako tisti čas, ko je bil Cene prišel domov. Zato so zopet drugi ugibali, da bi bil utegnil sam Cene staremu prignati konja z Oggerskega. S tem v zvezi je pa tudi bila misel tistih, ki so govorili, da je bil Cene eno leto med cigani. Zakaj nekaj drugih, ki so bili šli prav ta čas v vojaške, kakor Cene, je prišlo domov že lansko jesen. Kajpak tem ugibačem Cene ni povedal, da je presedel dobrega pol leta v zaporu. Takrat se ni bilo toliko takih zvedavih ljudi, ki v časnikih svoj nos vtikajo in zvedo vse, česar ni treba.

Da sedaj umemo še junaka te povesti, sezimo nazaj v njegovo življenje. Cene ni bil zakonske matere otrok; pregreha je znala v temo zaviti rojstvo. Krščen na mrzli dan sv. Vincencija, je dobil ime Cene. Bil je prva leta "na reji" pri neki vdovi. V onem času se je Črevesnik oženil, ker ni mogel biti sam gospodar in gospodinja. In dobil je dobro ženo, zanj se predobro. Če jima pa Bog ni dal drugega otroka kakor Režiko, ki pa je umrla že v otročjih letih, kaj čuda, da sta vzela Cenetu za svojega otroka. Vendar so bili pač za to še posebni vzroki. Posinovila sta ga prav po postavah, da je bil Cene res Črevesnikov. Svoje prave matere pa ni Cene poznal nikdar, kakor je tudi ni poznala njegova druga mati. Umrla je, ko je bil Cene star deset let. Da si je Cene povpraševal Črevesnika to ali ono stvar o svoji materi, vendar mu oče ni vedel, ali ni hotel mnogo povedati. Cene je mislil sčasoma, da Črevesnik zato nerad govori o njegovi materi, ker mu ne mara ponavljati bridkih spominov. In prav se mu je zdelo tako. Zato se takka vprašanja niso ponavljala in čim večji je bil Cene, tem manj je mislil na svojo mater.

Saj mu je bila Črevesnica dobra mati, še predobro. Kdo ve, če bi ga bila njegova mati tako ljubila in tako skrbela zanj? In Črevesnik ni nikdar drugače imenoval Cenetu, kakor svojega sina. Rad ga je imel, kakor more le oče imeti rad svojega otroka. Cene je bil prav domač pri Črevesnikovih in ljudem, zlasti mlajšim, se niti sanjalo ni, da bi Cene ne bil Črevesnikov pravi sin.

Cene jim je bil edinec. In rado se zgodi, da taki otroci uživajo slepo ljubezen svojih staršev. Črevesnik že tako ni bil odločen po svojem stanu, da bi dobro vzgajal otroke. Večinoma je bil na cesti in v družbah. Za dom je skrbela žena. Reza je bila dobra gospodinja, a preveč je bila pri-zanesljiva, kar se ženam že ta-

ko rado oponaša. Cenetu je dovolila vse, kar se je le mogla domisliti njegova mlada glava. Kar pa mu je odrekala, to pa mu je privoščil oče. Zato ni nič posebnega, ako rečemo, da je bil Cene najnevihanejši med svojimi sovrtniki. Lahko si tolmačimo, zakaj so matere zabičavale svojim otrokom: "Z malopridnim Cenetom ne smeš hoditi!"

Za uk Cene ni bil slabe glave. Brati in pisati se je kmalu naučil. Celo nemške črke je znal napisati na papir. Le krščanski nauk mu ni šel v glavo. In v vedenju je prinesel vselej najslabši red, ki mu ga je mogel učitelj napisati.

Mnogokrat ga je prisilila mati, da je moral sedeti poleg nje, ko je predla o zimskih dnevih. Toda Cene je imel drugod svoje misli, kakor pri molitvah, katerih ga je učila mati. Izmisli si je vselej kaj novega, da jo je pomaknil iz hiše. Dostikrat ga je pa tudi oče vzel seboj, da se je učil "fijkariti", "mešetariti" in drugih takih reči, ki niso z otroka. Po ne ravno izbranih družbah si je Cene nabral mnogo gradiva za svoje porednosti.

Že je bil izpolnil petnajsto leto. Šolo je bil že davno obesil na kol, a "nauka" ne še opravi. Naposled se mu je izpolnil tudi ta zadnji up, ki ga je imel od svojih šolskih let. To pa je tako-le:

Mati je prigovarjala očetu že dolgo, da bi se dečko poprijel kakega rokodelstva. Oče je vselej dejal, da se še ne mudi: "fant še nima prave pameti." Sedaj, ko je bil Cene že velik,

Ne morete imeti mila, volnenega blaga, obodov, brez maščob . . . v svetu je še vedno pomanjkanje maščob in olja!

Izročimo slednjo kapljico nerabnih maščob . . . Potrebne so sedaj bolj kot kdajkoli prej. HRANITE NERABNE MAŠČOBE!

da bi lahko služil za hlapca in ker ga doma res nista ravno potrebovala, se je oče udal, da se dečko izuči kakega rokodelstva. Toliko je pa tudi vedel, da ne bo nič z njim, ako ga izroči mojstru v domačem mestu. Preveč blizu doma bi bil. Ko bi ga bil kje ponujal, najbrže ne bi bil noben mojster maral znati, ker so v mestu dobro poznali "mešetarjevega fanta". Največ pa je Črevesnika navdajala misel, da bi se fant priučil obenem z rokodelstvom tudi nemščini, katero je tudi sam nekoliko lomil. Naučil se je v svojih mladih letih na Koroskem.

"Nemški mora fant znati, bodisi že kakor hoče", pravi oče zakonski polovici, ki je bila s tem zadovoljna.

"Da bi se že vendar kam pripravi", dejala je mati, "naj že govori turško ali kakor se mu ljubi."

"Pojdi, pojdi k gospodu kaplanu, da bo fant vsaj nauk opravil! Če mu sedaj ne dajo listka, potem ga ne bo dobil prej kakor na smrtni postelji", reče Črevesnik ženi.

"Pojdi ti, jaz se bojim."

"Le ti pojdi! Kaj se boš bala? Saj te ne bodo snedli. Če te pa —"

"Naj pa tebe", se zažene žena v besedo.

"Le pojdi le, Reza! Ženske ste bolj za tako reč kakor pa smo moški."

Te besede moževe so dobro dele ženi.

Črevesnica se praznično na pravi še tisto popoldne in odide s težkim srcem proti kaplaniji.

Kako ji je srce bilo, ko je potrkala na vrata. In šlo je vendarle.

"Saj so tako dobri gospod kaplan", je pozneje pravila možu.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride



Za večjo varnost dirkača. — "Doc" Shanerbrook, veteran dirkač z malimi avtomobili, si je svoj mali dirkalni avto opremil s posebno jekleno streho, ki se je pred kratkim izkazala jako praktično, ko se je njegov avto dvakrat prekučnil, pa ni dobil drugih poškodb, kot barva je bila malo odrgnjena.



Angleški kralj George in kraljica Elizabeta sta se udeležila odprtje štiri milijone dolarjev vrednega prizidka Oxford univerzni čitalnici, katerega je kralj osebno odprl za javnost. Vogeln kamen za ta prizidek je položila kraljica Marija leta 1937. Za kraljevsko dvojico koraka lord Halifax, ravnatelj univerze in bivši poslanik v Zed. državah.

In vendar ji je vest očitala, zore do mraka. V soboto pa sta šla s Cenetom po listek. (Dalje prihodnjič)

Razprodaja gramofonskih plošč

Slovenske in angleške sedaj prodajamo za polovično ceno

Na gramofonskih iglah dobite sedaj

25% popustla!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK

ADAM & ULLE
PLUMBING & HEATING CO.

BOILERJI NA PLIN, BURNERJI NA PLIN
IN FURNEZI NA PLIN

15601 Waterloo Rd.

KE 7248

Vse potrebščine za grelne in monerske naprave.

CENE SO VISOKE
HRANITE DENAR

Dajte vaš radio, pralnik, ledenico in čistilec, popraviti pri ekspertih, ki to znajo, ki vam dajo dobro delo po zmernih cenah.

Razvažamo po vsem mestu brez računa.

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave.

EN 4808

STEVE F. PIRNAT

6516 ST. CLAIR AVE. — CLEVELAND 3, OHIO

POŠILJA DENARNA NAROČILA v evropske države; vse pošiljave so jamčene.

PRODAJA ZABOJE za obleko in drugo ter sprejema pakete in vse potrebno uredi za odposlati v stari kraji.

VRŠI URADNE NOTARSKES POSLE, kamor se cenjeni rojaki vedno lahko zaupno obrnejo za točno in vpludno postrežbo.

STEVE F. PIRNAT

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podpora organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000
Premoženje nad \$6,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, varuj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko varuješ na smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in enomogliosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanj; dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za poljanila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.



V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA PRELJUBLJENEGA
IN NEPOZABNEGA OČETA

Frank Beck

ki so zaspali večno spanje in se ločili od svojih dragih dne 26. novembra 1945.

Eno leto v hladnem grobu oče ljubljani že počivate, na Vaš grob sladko solnce sije, v srečih živi pa blag spomin.

Zalujoči ostali:

OTROCI

Cleveland, O., 26. nov. 1946.